

Stormmeeuwen *Larus canus* broedend op en tegen gebouwen

Binnen de hekken van het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) en het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (GCO) te Petten (NH) broeden reeds zo'n 20 jaar Stormmeeuwen. Eerst waren het enkele broedgevallen, anno 1984 zijn het er ruim 200. De meeuwen broeden verdeeld over vier kolonies met eromheen enige tientallen solitair broedende paren. Een groot deel van de solitair broedende meeuwen maakt zijn nest bij en op de bedrijfsgebouwen. Ze zijn niet schuw: ze broeden zelfs naast een deur met veel in- en uitloop, op een fietsenstalling en op een compressor tussen de nieuwbouw.

De gewoonte om op daken te broeden begon al in de jaren zeventig (eerste geval in 1975) nadat eerst al eens op kratten was gebroed. Het heeft niets te maken met te weinig nestgelegenheid, want er is nog open duinterrein te over. Lage daken hebben de voorkeur. Als uitzondering bevond zich een nest op c. 8 meter boven de begane grond.

Onlangs werd door De Jong (1984) het broeden van Stormmeeuwen op het dak van een pompstation in het Noordhollands Duinreser-

Stormmeeuw broedend op compressor, medio mei 1984, Petten (H. Kooistra). *Common Gull* *Larus canus*.

Paartje Stormmeeuwen nestelend op sculpture, medio mei 1984, Petten (H. Kooistra). *Common Gull* *Larus canus*.

vaat gemeld, maar het broeden op richels tegen gebouwen is nieuw. Het broeden op daken door meeuwen is geen onbekend verschijnsel en thans vooral in Groot-Brittannië wijdverbreid. De lijst wordt daar aangevoerd door de Zilvermeeuw *L. argentatus*, maar ook Kleine *L. fuscus* en Grote Mantelmeeuw *L. marinus* doen dit geregeld en in toenemende mate (Monaghan & Coulson 1977). In hun artikel rapporteren zij over één geval van Stormmeeuwen (1971, Inverness). Bekend is ook het broeden van Drieteenmeeuwen *Rissa tridactyla* in de vensters van de pakhuizen te North Shields en South Shields, NO-Engeland en Ålesund, Noorwegen.

In Nederland is het broeden op gebouwen verder alleen bekend van de Zilvermeeuw (jaren veertig, Den Haag en Den Helder, Spaans 1979; 1983, Noordhollands Duinreservaat, de Jong 1984). Het broeden van Stormmeeuwen op kratten en gebouwen moet misschien gezien worden in het verlengde van het broeden in struiken en bomen, zoals dat bij ons voor het eerst door Strijbos (1934) is gedocumenteerd en ook nu op verschillende plaatsen in de duinen van Noorden Zuid-Holland (o.a. Amsterdamse Waterleidingduinen) nog voorkomt (A. L. Spaans).

Summary Common Gulls *Larus canus* breeding on buildings

In de dunes near Petten (Noord-Holland) several pairs of Common Gulls out of over 200 pairs nesting in the area breed on buildings (first case in 1975 after they had bred on crates there).

Literatuur

- DE JONG P. H. 1984. Broedgeval Zilvermeeuw op dak. Vogeljaar 32: 87.
- MONAGHAN P. & COULSON J. C. 1977. Status of large gulls nesting on buildings. Bird Study 25: 89-104.
- SPAANS A. L. 1979. Zilvermeeuw *Larus argentatus*. In R. M. Teixeira. Atlas van de Nederlandse broedvogels, p. 172-173. Natuurmonumenten, 's-Graveland.
- Strijbos J. P. 1934. Het nestelen op boomen, een nieuwe broedgewoonte van *Larus c. canus* L. Ardea 23: 105-108, pl. VII-IX.

H. Kooistra, Stichting Energieonderzoek
Centrum Nederland, Postbus 1, 1755 ZG Petten

**Kauw *Corvus monedula* trekt in bij
Bosuil *Strix aluco***

In het kader van een langlopend onderzoek aan de bosuil-populatie van het Amsterdamse Bos worden door ons regelmatig de voor deze soort geplaatste nestkasten gecontroleerd. De nestkasten worden in toenemende mate ook door Kauwen gebruikt. Regelmatig komt het voor dat in een nestkast waar in maart of begin april een Bosuil op eieren zit, eind april of in mei een broedende Kauw wordt aangetroffen en de eieren van de Bosuil door het takkennest van de Kauw bedekt zijn. Slechts eenmaal hebben wij kunnen constateren dat een Bosuil een nestkast van een broedende Kauw overnam. De woningnood onder Kauwen blijkt ook uit twee gevallen van Kauwen die tevergeefs probeerden te nestelen in door Bosuilen bezette kasten.

In een relatief kleine nestkast (inwendig bodemoppervlakte 40 × 30 cm² en hoogte 25-30 cm) waarin op 2 april 1980 een Bosuil op drie eieren broedde, waren op 30 april naast het vrouwtje ook twee jongen aanwezig. In de tussenliggende tijd hadden Kauwen een enorme hoeveelheid takken aangesleept en op het dak van de nestkast gelegd. Het overgrote deel was echter daarna op de grond gevallen, zodat de voet van de boom bedekt was met een meer dan één decimeter dikke laag takken en twijgen.

Een klein deel van de twijgen was ook in de kast gedeponeerd. De jonge Bosuilen zijn ondanks alles succesvol uitgevlogen.

In 1983 constateerden we bij een andere kleine bosuil-kast een overeenkomstige situatie. Op 30 april vloog bij betreding van het nestbos een Bosuil uit één van de bomen naast de nestkast, terwijl uit de nestkast een Kauw wegvluchtte. Bij controle van de inhoud van de nestkast vonden we direct achter het vliegtuig een nest van een Kauw met één ei en in de donkerste hoek een gezond ogende jonge Bosuil. Op 5 mei was de jonge Bosuil flink gegroeid en waren in het kauwenest drie koude eieren aanwezig. Bijna 14 dagen later was het bosuil-jong uitgevlogen, maar lagen de eieren van de Kauw er nog steeds verlaten bij. Waarschijnlijk heeft de Kauw de eerste tijd overdag gebruik kunnen maken van de afwezigheid van de oude Bosuil en is pas verjaagd toen zij ook 's nachts op de eieren wilde blijven zitten.

Summary Jackdaw *Corvus monedula* and Tawny Owl *Strix aluco* in same nestbox

In the Amsterdamse Bos (NH) in 1980 Jackdaws were found nest-building on the top of and in a nestbox with a breeding Tawny Owl. In 1983, in an other nestbox a clutch of three fresh eggs of Jackdaws was present beside a chick of the Tawny Owl.

J. B. Buker & A. Hartog, Willem Mollhof 9,
1065 AH Amsterdam

**Overzomerende Roodhalsfuten
Podiceps grisegena op de
Grevelingen**

Eind juli 1982 meldde H. F. van der Lee een gezelschap Roodhalsfuten op de Grevelingen te hebben waargenomen. De vogels bevonden zich in de hoek die wordt gevormd door de Grevelingendam en de dijk van Overflakkee. Op 30 juli nam ik daar, pal aan de voet van de Grevelingendam, 12 vogels waar, waarvan 11 in prachtkleed. Latere bezoeken in nazomer 1982 leverden ter plaatse steeds Roodhalsfuten op met als maximum 22 vogels op 19 september. Het jaar daarop werd de locatie voor het eerst bezocht op 10 juli. Het resultaat was 12 Roodhalsfuten, waarvan 11 in prachtkleed. Later in het seizoen daalde het aantal tot één vogel op 27 augustus.